

המוכר את הספינה פרק חמישי בבא בתרא עה.

מסורת הש"ס

(א) צ"מ נו; (ב) [צס"י לטעון],
(ג) [צ"ל האיש מקדש], (ד) אולי
צ"ל והכי פירוש,

הגהות הב"ח

(א) גמ' לא ח"ל הכי לא לא
הוא הדין: (ב) שם לעולם
אימא לך בשאין עודן עליו:
(ג) רשב"ם ד"ה ומשני וכו'
הדמים ראייה היינו: (ד) ד"ה
בעודן וכו' נחום המדרי
לרצנו:

מוסף תוספות

א. א[ת]ם איתא דמתנא,
לחייב למימר ליה בפירוש,
שחייב קנין שאין קנינו
ענין. גם הכיזב מרגיש ב-
הקנין. מוסר מוסר ענין זה
שואמו שני קנין, א"י
לשום פקדון יתבטלו. מוס'
י.י. ש. שנינו ראו לא
לחייב ואלו לא למשאור לא
אופק מרדעתה, ואז נתנן
מכר את הקרן לא מכר את
הפדוה ואקומנה לא
בשאן אדוקין בן א"ע
קדורן ואי ראו ללולס
בכח במחמה מושבט ב-
מ"מ פדוה ראוה
לחייב לא למשאור לא
קדורן. רמ"י ע"ה.
ד. מדקא עולא
ואומר אפוק מרדעת
ל"ה מכורש ש"ה דא"י
אין צדק עליו מכורש. י"ה

רבינו גרשום

[illegible]

ה"ג וז"ס ביטול מקח לרבנן לית להו. כלומר לזווגא ודאי אית
 להו דמן המורה היא דכמיז לא מונו (ויקרא כה) אבל ביטול מקח לית
 להו אלא סבירא להו יותר משמות כשמות עלמא דמי וקנה ומחזיר
 אוגנא. וספן. בפרק הזהב [ב"מ טו:] ר' יהודה אומר המוכר ס"ס צממה
 וצממה אינו להו. דיו אוגנא ודאי.

לו ו'. ואמר' גממרא [סס חזק] עד כמה לא
 היו אונאה אמר אחמיר עד כדי
 דמיהן דהיינו יתר משמות לא היו
 אונאה אליבא דרבי יהודה ואפילו
 להחזיר אונאה אלא מחילה היא דעמיד
 איניש דוזין להו ציוקר ומדקאמרי
 ליה לא אמרו דלין להן אונאה אלא
 אלו המנוין במשנתנו בעדים ופטרת
 וקרקעות וטעמא לייף הכס מקראי
 אבל לכל מילי אית להו דין אונאה
 וצטוול מקח כך פירשו רבותינו. ולא
 נהירא דהא לא שמעינן להו מהכא
 דאית להו צטוול מקח ביתר משמות
 אלא ש"מ דאיכא אונאה וצריך להחזיר
 הדמים. וגראה בעיני לפרש כן ואי אין
 הדמים אריה לקנות צקר עד הצמד
 אחמיא מתקיימת מכירתה הצמד לגמרי
 שלא יחזיר לו זה כלום ללווק למאונאתו
 שכן משמע לשון המשנה מכר את
 הצמד לא מכר את הצקר אבל מכירת
 הצמד מכירה מעלייתא היא ואמאי
 לא מציבעא דלאונאתו היה לו להחזיר
 אילו נתאנה שנות אלא אפילו צטוול
 מקח ליהוי מן הדין ריה נתאנה יותר
 משמות טובא. וכי' רבנן לית להו לא
 החזרת אונאה בשמות ולא צטוול מקח
 ביתר משמות אלא בכל ענין קנה ולא
 יחזיר לו כלום שאין לנו לכופו צד'
 לכך אם אינו רוצה ללאת ידי שמים
 והסתן אמרו לו לא אמרו אלא את אלו
 אבל שאר דברים יש להן אונאה וצריך
 להחזיר ואמאי אמרינן במתניתין אין
 הדמים ראה דמשמע שהמכירה
 התקמה לגמרי ולא יחזיר לו ומכר
 ללווק מנעוטיו כלום והאי דקאמר
 גממרא וכי' צטוול מקח לית להו לאו
 דוקא דהוא הדין דלאונאת שנות
 קפריך אלא משום דקפריך וליהוי
 צטוול מקח דרבותא קפריך מש"ה
 קאמר גמי וכי' צטוול מקח כו':
 ומשני מאי אין הדמים א. היינו
 צטוול מקח שאין הדמים ראה לקנות
 את הצקר להקפיים המכר אלא לא

מכר את הנקר ויבטל המקח משום אונאס יתר משפוט: כדאי
והלכך בטל מקח דמקח טעות הוא אצל כדאי שאין הדעת טועה
ומסתברא כתיורן אחרון וקמא שנינא דחיקא הוא: אימור מסתבר
בגמרא מפרש להו: רבי יהודה אומר כו'. כולה מיפראש בגמרא
אס וזו היא חמורין מכור אותה לי דהיינו כמוכר את החמור סה
גב' מחלוקת. דמאן קמא ונחוס המדי ככלים העשויין למשוי
החמור: וכוונתו. מרכבתא דנשי ודלקותין וגם הוא ממין משאוי
סבר. חמור לרכיבא אדם עומד ולא למשאוי הלכך המוכר את
כלים העשויים לרכיבא כגון אוכף ומרדעת. ונחוס המדי סבר ח
על גבן עשויין: אוכף ומרדעת. בין לרכיבא בין למשאוי: קינקל
רכיבא הן: הא לא אמר ליה. חמור וכליו אלא סתם מכר לו את ה
רבען ולא נחוס המדי אלא ע"כ באוקף ובמרדעת פליגי והא כדריי
מיקנא קני נמי שק ודיסקיא וכומני: והא קמ"ל דאע"ג דאמר ליה
להו רבען: צעודן עליה. הא שק ודיסקיא מחלוקת צעודן עליה
דאין מכורין ואפילו אוכף ומרדעת נמי אין מכורין אס אלא
קנה: ס"ט וזומן שאמר לו הוא וכל מה שעליו הרי כולן מכורין.
מה שעליו ואפ"ה קמני רישא דאין מכורין בכלל החמור עד דא"ל
מחלוקת הא מני רבנן היא. דאמרי לא מכר את כליו אע"פ שעוד
לא מכר מסתמא עד דא"ל בהדיא וכל מה שעליה. וכי היכי דפרין
פיריכה ממנה דקתני וכל מה שעליה דמשמע צעודן עליו משה"ל
ורבי יהודה דקתני עליה מיה דהא קמני חמורן לו כליו מכורין דמ
דאמאר מ"ה חאי דשעטניהו דמיפליגי צעודן עליו למי מכר ולמי

וְכִי תִימָא אַרְבֵּנָן בִּישׁוּל מִקָּח לֵית אִהּ בּוֹ. הוּא מְלִי לְמִסְפָּךְ מִרִּישָׁא דקִמְנִי אִלּוּ דְּכִרִים שְׂאִין לֵהּ אֲוֹנָהּ הַעֲבָדִים וְהַקִּרְקָעוֹת כִּי מַכְלָל דְּשֹׁאֵר דְּכִרִים יֵשׁ לָהֶן אֲוֹנָהּ אִלָּא מִשּׁוּם דְּהוּי מְלִי לְמִדּוּי הָא מִנִּי ר' יְהוּדָה הִיא: **אָבֵל** בְּכִי שְׂאִין הֲדַעַת מוֹעֵד (ר"א אִימּוֹר)

לרבען לית להו ולא
ד המוכר ס"ת בהמה
ה אמרו לו "לא אמרו
ימים ראה נמי דקתני
עית אימא יכי אמור
מקח בכדי שהדעת
הדעת טועה לא
ה: **מתני'** המוכר
ליו נחום המדי אומר
אומר פעמים מכורין
צד היה חמור לפניו
נור לי חמורך זה הרי
נא אין כליו מכורין:
לוקח בשק ודיסקיא
סתר חמור לרכוב
סתר חמור למשאוי
ת קילקלי וחבק ד"ה
ליו אני מוכר לך ה"ו
מרדעת ואת הקילקלי
ר שק ודיסקיא ובומני
כל מה שעליה הרי
חמור וכליו הוא דקני
א"ל הכי לא (ו) הוא
ליה חמור וכליו נמי
והא קמ"ל דאע"ג
שק ודיסקיא ובומני
רב פפא בר שמואל
א להו יבעודן עליו
עליו מודה להו נחום
אינן עליו מחלוקת
ליה רבנן לנחום ת"ש
מה שישלחו בני רבלי

א בעודן עליו מחלוקת הא מני רבנן היא אלא אי אמרת
קת אבל בעודן עליו דברי הכל מכורין הא מני לעולם
ולוקת ורבנן היא ואימא ובזמן שאמר לו הוא וכל מה
שמע רבי יהודה אומר פעמים מכורין פעמים שאינן
דקאמר תנא קמא קאי רבי יהודה לא רבי יהודה
מלמא

עם טועה. וספור בלבו שך שזה כגון שזה ה' זו' או ז' ב' במתניתין ללמד שזה פרוטה אין קוין אותו בזמנה או מאתים. זו'. יש לנו לומר דמתנה בעלמא הוא דייבז ליה: **ביתני גליו.** **המורד וז.** כמות שהיא עם כלים שעליה: **המורד היא.** כלומר וסבירא ליה לרבי יהודה דאין כליו מכורין אפילו בעדן עליו: **מור כגון שך** ודיסקיא ששזין לו לטובל בזכוכי ומשאי ודעת על האשה וסבירא כמשאי דקסם חמור לרבינא אנשים קאי: **דסם** וסמור סתם לא מכר אותם כלים העשויין למשאי אלא אותם ר למשאי עומד וקנה כולן גם האובך ומרדעת דלטעון משאי יינגלש לקשור האובך בחציסת החמור: **חבק.** פוטרי'ל. ורבי מור לא קנה את האובך ומרדעת. ואם אימא לעיולא הא מני לא רבנן היא: **לא הוא הדין כו'.** ורבנן היא ולא נחוס המדי לנחוס **מור וכליו.** לא איהי האי יתור לשון לטפויי שק ודיסקיא ולא קני שעת מכירה אבל בשאין עורן עליו מודה להו נחוס (י) לרבנן **עו' או דלמא בשאין עורן עליו מחולקס.** ואפ"ה אובך ומרדעת ילו שק ודיסקיא וכומני ובע"כ בעדן עליו מיירי דהא קתני וכל בדיא וכל מה שעליו דקתני סיפא: **אי אמרת בשלמא בעדן עליו עליו:** הא מני. לא נחוס ולא רבנן דהא בעדן עליו מיירי ואפ"ה **סיפא ה"ל** לפרוכי מרישא דקתני בדיא לא מכר אלא משום דעיקר מלא פרוכי מינה דסיפא: **ס"ש רבי יהודה אומר פעמים מכורין כו'.** ס' דלמר וז' למשמע כמו שהיא טעונה מ"שה כליו מכורים. ואמאי מכר ואמאי איהו למימר פעמים מכורין כו' ולהכריע בניהם אמא:

מילתא

כב א מ״י פ״ג מהל' מבימה הל' חופ״ג הל' יג סמג לאזין קע טוש״ע ח״מ ס׳ רכ סט״ו:
כג ב מ״י פכ״ז מהל' מבימה הל' א סמג עשין פכ טוש״ע ח״מ ס׳ רכ סעיף ח:
כד ג ד ה ו ז מ״י שס הל' ד טוש״ע שס סעיף י:

לעזי רע"י

צינגל"ש [צינגל"א].
 חבק (רצועת בטן
 של הסוס וכיו"ב).
 פוטר"ל [פייטר"ל].
 חבק (חלק מהרתמה
 ששמים על חזה האתון).

רבינו גרשום (המ

ומדעתך דברי הבל מכורים;
משעשע הו' וכו' ואז קמ"ל
על דא דאמר לו ומוריו ללא
בוכנו דייקא דלא קני. ולא
לרביכא אדא עומדן ואל
לכיו משש נהנה; ורביבא
דנשי. ורביבא אשכח:
אמר לרביבא אשע. שתי
שווקת מצד אחד לא חשיב
לרביבא אדא אשר; איבעי
למי בעורן. על החמוד
הוא לרביבא עומד אותו
דייקא וכומי: מחלוקת.
ו' נחום רבנא עורן דבר
ד' ונחום מכירה עורן
עליו לא מכרן משום
הוא לרביבא עומד אלא
למשו נחום חומר סבר
הוא לרביבא עומד מכירה
עורן ד' ונחום רבנא
עליו וכן כתיב: אדא רילמא
בשכאן עורן עליו מחלוקת.
ורבנא סבר דא שייבא
לחמוד נחום סבר שייבא;
דקמא סופא דרביבא;
דחמוד סופא דרביבא; וכוונן
ששאר לו הוא וכל מה
שעליו דהיני כשעורן
עליו כולן מכורין א'
לחמוד נחום בשלמא בעורן
עליו מחלוקת רבנא וכוונן
אמרן כולן מכורן משום דפרש
לו ואמר לו הוא רבנא
דקמא. שעליו. אדא ספא דקמא
נחום ששאר לו דקא רבנא
טעמא דאמר לו א'
אמר לו א'. ואילו נחום
אשכריא לי כיון דעורן עליו
א' דלא אמר לו אדא הוא
וכל מה שעליו מכורין.
אדא ספא דקמא
מכורין אדא ספא דקמא
נחום ששאר דמשמע טעמא
דאמר לי מכורין א'
אדא אדא מכורין א'
דעורן עליו. מני לא רבנא
אדא נחום אדא דרביבא
דחמוד ר' עורן עליו א'
אדא אמר לו מכורין.
ומשעשע עליו אימא ק'
בשכאן עורן עליו מחלוקת
אדא בעורן עליו דבר הכי
הוא עומד. דקמא קשיא
אליבא. אדא ספא מני
דמאן איצטרכא למינא.
עליוס אליבא דרבנא. ולא
אליבא כיון ששאר הוא
וכל מה שעליו אדא עורן
עליו א' אדא אמר לו
מכורין. אלא אימא כיון
ששאר הוא וכל מה שראו
לחיות עליו דמשמע דבשע
עליוס אינן עליו דהשתא
אדא טעמא דאמר עליו
כל מה שראו לחיות עליו
דמאן כיון שישנן עליו אדא
מכורין אדא אדא אדא
לא: א' שחמי"א ר' יהודה
(אומן) פתחים מכורין וכו'.
כ' מלא ר' יהודה
דמאן מפרש ר' אמר רב
דמכורין ששאר עליו דהיני
דחמודו וכו'. וכליו. אלמא
בעורן עליו עליו חנוס
עליו רבנא: ר' יהודה.

(א) גי' רבינו זכאון הוא כמו שב' המוס' כאן בשם י"א ספרים ובי' השני שב' דר"י מפרש ממש ולא פליגי.